

Ergenlerde Sosyal Medya Bağımlılığı ve Psikolojik Bozukluklar Arasındaki İlişki

The Relationship Between Social Media Dependence and Psychological Disorders in Adolescents

Öz

Bu araştırmanın temel amacı bazı psikolojik bozuklukların ve sosyal medya günlük kullanım süresinin ergenlerde sosyal medya bağımlılığını yordama gücünü incelemektir. Bu amaçla somatizasyon, fobik anksiyete, depresyon, kaygı, obsesif-kompulsif, kişilerarası duyarlılık, paranoid düşünceler, psikotizm uyku ve yeme bozuklukları öfke-düşmanlık duygularının ve sosyal medya günlük kullanım süresinin sosyal medya bağımlılığını yordayıp yordamadığını test etmek için standart ve aşamalı çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmaya 583 ergen katılmıştır. Araştırmada Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği ve SCL-90 Belirti Tarama Testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre psikolojik bozuklukların ve sosyal medya günlük kullanım süresinin sosyal medya bağımlılığını yordadığı görülmüştür. Sosyal medya bağımlılığı ile en yüksek ilişki gösteren değişkenler sosyal medya günlük kullanım süresi ile birlikte psikotizm, paranoid düşünceler, fobik anksiyete ve öfke-düşmanlık duygularının olduğu belirlenmiştir. Elde edilen verilere göre sosyal medya bağımlılığı üzerinde en çok etkili olan değişken günlük sosyal medya kullanım süresidir. Sosyal medya bağımlılığı ile günlük sosyal medya kullanım süresi arasında pozitif ve yüksek bir ilişki bulunmaktadır. Günlük sosyal medya kullanım süresi arttıkça sosyal medya bağımlılığı düzeyi yükselmektedir. Sonuç olarak ergenlerde bazı psikolojik bozukluklar ile sosyal medya bağımlılığı arasında bir ilişki bulunmaktadır. Ergenin psikolojik bozukluklar düzeyinin artması sosyal medya bağımlılığının artmasında etkili olmaktadır. Psikolojik bozukluklar sosyal medyada geçirilen sürenin artmasını da etkilemektedir

Abstract

The purpose of this study is to examine the relationship between social media dependence and mental disorders. For this purpose, standard and stepwise regression tests were used to test whether social media dependence was associated with somatization, phobic anxiety, depression, anxiety, obsessive-compulsive, interpersonal sensitivity, paranoid ideation, psychotic sleep and eating disorders and anger- analyzed. 583 adolescents participated in the study. Social Media Dependency Scale and SCL-90 Symptom Screening Test were used in the study. As a result of research, mental disorders predict social media dependence. Variables that have the highest correlation with social media dependency were found to be psychotism, paranoid thoughts, phobic anxiety and anger-hostility feelings with the duration of social media daily use. According to the data obtained, the most effective variable on the social media dependency is the daily usage time of the social media. There is a positive and high relationship between social media dependence and the duration of daily social media use. Having certain mental disorders of the adolescents is effective in increasing social media dependency. Mental disorders may also affect the increase in the number of hours spent on social media

Giriş

İnternet kullanım amaçlarına göre ilk sırada % 80.9 ile sosyal ağlar gelmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK], 2015). İletişimin en önemli araçlarından biri haline gelen interneti insanların daha çok sosyal amaçlı kullandığı görülmektedir. Sosyal medya bazıları için daha çok izleyici olduğu bir ortamken, bazıları içinse sosyalleşmek, takdir edilmek veya takip edilmek için kullanılmaktadır (Know ve Wen, 2010). Dikme (2013) gençlerin % 95'nin sosyal ağ hesaplarının bulunduğunu ifade etmektedir. Armağan'a (2013) göre gençlerin % 71'i günlük olarak bu ağlarda 1-5 saat aralığında zaman harcamaktadırlar.

Mehmet Bilgin

Doç. Dr., Çukurova Üniversitesi,
Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışma
ve Rehberlik Abd. mbilgin@cu.edu.tr

Article Type / Makale Türü

Research Article / Araştırma Makalesi

Anahtar Kelimeler

Ergen, Sosyal medya, Psikolojik bozukluklar,
Sosyal medya bağımlılığı, Günlük kullanım
süresi

Keywords

Adolecents, Social media, Mental disorders,
Social media dependence, Daily use time

Submitted: 08 / 08 / 2018

Revised: 27 / 08 / 2018

Accepted: 03 / 10 / 2018

Ergenler sosyal ağları çeşitli nedenlerle kullanmaktadır. Aile ve arkadaşlarla iletişim kurma (Boyd ve Ellison, 2007) bilgiye ulaşmak (Park ve Kim, 2013) ve eğlenme (Lin, Hoffman ve Borengasser, 2013) amaçlı kullanımlar ön plana çıkmaktadır. Agosto, Abbas ve Naughton (2012), Ahn (2011) ve Dönmez, Günücü, Mısırlı, Ersoy, Kuzu ve Odabaşı (2012) ergen ve gençlerin sosyal ağları daha çok başkalarıyla etkileşim için kullandıklarını saptamışlardır. Sosyal medyanın etkileşim amaçlı olarak kullanılmasının nedeni çocuklar ve gençler arasında arkadaşlıkların ve iletişim kurmanın önemli bir ihtiyaç olarak görülmesinden kaynaklanmaktadır (Subrahmanyam ve Greenfield, 2008).

Sosyal medya, insanların diğer insanlar hakkında bilgi sahibi olarak sosyal karşılaştırma yapmalarını kolaylaştırmaktadır (Appel, Gerlach ve Crusius, 2016; Feinstein, Hershenberg, Bhatia, Latack, Meuwly ve Davila, 2013; Gonzales ve Hancock, 2010; Jelenchick, Eickhoff ve Moreno, 2013). Sosyal psikolojik araştırmalar (Buunk ve Ybema, 2003; Gibbons ve Smith, 1999) kişinin kendisini diğerleriyle karşılaştırdığında iyimserlik, esinlenme, depresyon, imrenme, kıskançlık gibi duyguları yaşayabileceğini göstermektedir. Park ve Baek (2017) sosyal karşılaştırmanın sosyal medya aracılığıyla kişinin psikolojik iyilik hali üzerinde etkili olduğunu söylemektedirler. Eğer kişiler yetenek temelli bir sosyal karşılaştırma yapıyorlarsa, bu durumda daha çok depresyon ve imrenme duyguları yaşamakta ve sonucunda psikolojik iyilik halleri düzeyleri düşmektedir.

Araştırmalar gençler arasında problemlerli internet kullanımının yaygın bir sorun olduğunu göstermektedir (Ayas, 2012; Eroğlu, 2016; Messias, Castro, Saini, Umsan ve Peeples, 2011). Günde ortalama 40 dakika Facebook kullanan ve ortalama 296 arkadaşına sahip olan gençlerde, arkadaşlık/romantik ilişkilerinde kıskançlık ve şüphe temelinde duygular oluştuğu belirtilmektedir (Muisse, Christofides ve Desmarais, 2009). McIntyre, Wiener ve Saliba (2015) göre internet kompulsif düzeyde kullanıldığında, bireyin anlamlı ve sürdürülebilir ilişkiler geliştirmesi ve kendisini sahip olduğu ilişkilerinin anlamlı bir parçası olarak hissetmesi güçleşmektedir.

İnternet bağımlılığı ile kişilik özellikleri arasında da ilişki olduğu görülmektedir (Landers ve Lounsbury, 2006). Nevrotik özelliklere sahip kişilerin yalnızlıktan kurtulmak için daha fazla internet kullandıkları ve iletişim kurmak için internet kullanmaya daha fazla önem verdikleri bulunmuştur (Wolfradt ve Doll, 2001).

Sosyal medyanın kişilerarası ilişkileri (Çalışır, 2015), psikolojik sağlığı (Doğan ve Tosun, 2016) ve özel hayatı (Acılar ve Mersin, 2015; Zhang, Suni, Zhu ve Fang, 2010) olumsuz etkilediğini belirtilmektedir. Günlük kullanım düzeyi yüksek olan üniversite öğrencileri yaşamın haksızlıklarla dolu olduğunu düşündükleri ortaya konmuştur (Chou ve Edge, 2012). Günlük kullanım süresi yüksek olan ergenlerin depresyon düzeylerinin de yüksek olduğu bulunmuştur (Pantic, Damjanovic, Todorovic, Topalovic, Bojovic-Jovic, Ristic ve Pantic, 2012). Benzer şekilde Chen ve Lee (2013), Chou ve Edge (2012), de Vries, de Graaf ve Nikken (2016), Labraque (2014), Kross, Verduyn, Demiralp, Park, Lee, Lin ve Ybarra (2013) ve Tahiroğlu, Çelik, Fettahoğlu, Yıldırım, Toros, Avcı, Özatalay ve Uzel (2010) anksiyete ve depresyon düzeyiyle günlük sosyal medya kullanım düzeyi arasında pozitif bir ilişki olduğunu ileri sürmektedirler. Mason, Schmidt, Abraham, Walker ve Tercyak (2009) sosyal medyada günlük kullanım süresi arttıkça depresyon belirtilerinin de arttığını belirtmektedirler.

Labraque (2014) olumsuz duygulanımın gelişmesinde facebook üzerinden kurulan arkadaşlık ilişkilerindeki olumsuz yorumların etkisi bulunduğunu ifade etmektedir. Calancie, Ewing, Narducci, Horgan ve Khalid-Khan (2017) ergenlerde facebook kullanımı ile anksiyete düzeyleri arasında bir ilişki olduğunu vurgulamaktadır. Anksiyete belirtileri gösteren facebook kullanıcılarının onay isteme, yargılamaktan korkma, kişilerarası sorunları tırmandırma, mahremiyet isteme, kendini ve sosyal kimliği müzakere etme ve bağlantı kesme gibi zorlanma durumlarında anksiyete düzeylerinin arttığını ifade etmektedirler. Li, Li wang ve Zhang (2008) aşırı internet kullanımının sosyal, çalışma ve iletişim becerilerinde işlev bozukluklarına yol açtığı, kişilerin internet kullanmadıkları zaman uyum sorunu yaşadıklarını, dikkat dağınıklığı gösterdiğini, kolay öfkelenme gibi belirtiler gösterdiklerini saptamışlardır.

Araştırma sonuçları dikkate alındığında sosyal medya kullanımı ile psikolojik bozukluklar arasında bir ilişki olduğu görülmektedir. Ancak birçok araştırmada psikolojik bozukluklar tek tek

ele alınarak sosyal medya veya internet bağımlılığı ilişkisi incelenmiştir. Bu araştırmada ise birçok psikolojik bozukluk birlikte ele alınarak sosyal medya bağımlılığı ilişkisi incelenmiştir. Psikolojik bozukluklar ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin oluşmasında etkili olduğu görülen değişkenlerden birinin sosyal medya kullanım süresi olduğu dikkati çekmektedir. Bu nedenle bu araştırmada iki model test edilmeye çalışılmıştır. Birinci modelde sadece sosyal medya bağımlılığı ve psikolojik bozukluklar arasındaki ilişki incelenmiştir. İkinci modelde ise sosyal medya günlük kullanım süresi ve psikolojik bozukluklar birlikte sosyal medya bağımlılığı ilişkisi incelenmiştir. Bu amaçla şu sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır. Psikolojik bozukluklar sosyal medya bağımlılığını yordamakta mıdır? Psikolojik bozukluklar ve sosyal medya günlük kullanım süresi birlikte sosyal medya bağımlılığını yordamakta mıdır? Sosyal medya bağımlılığını en çok yordayan psikolojik bozukluklar hangileridir?

1. Yöntem

Bu araştırmada, psikolojik bozukluklar ve sosyal medya günlük kullanım süresinin sosyal medya bağımlılığı üzerindeki yordayıcı etkisini inceleyen ilişkisel modelde betimsel bir araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde bağımlı değişkenle ilişkili olan iki ya da daha fazla bağımsız değişkene (yordayıcı değişkenlere) dayalı olarak bağımlı değişkenin tahmin edilmesine yönelik bir analiz türüdür (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016)

1.1. Çalışma Grubu

Araştırma 583 ergen üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu ergenlerin % 32,4 ($\eta=189$) 9. sınıf, % 35,3 ($\eta=206$) 10. sınıf ve %32,2 ($\eta=188$) 11. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Ergenlerin %62,6 ($\eta=365$) Kız, %37,4 ($\eta=218$) erkektir.

1.2. Veri Toplama Araçları

1.2.1. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği. Sosyal medya bağımlılığı ölçeği (SMBÖ) Van den Eijnden, Lemmens ve Valkenburgs (2016) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek DSM 5'te araştırılacak, kesinleşmemiş tanılar bölümünde yer alan internet oyun bağımlılığı tanı kriterleri dikkate alınarak tek boyutlu olarak geliştirilmiştir. Ölçek ilk önce 27 madde olarak geliştirilmiş daha sonra 9 maddelik kısa formu oluşturulmuştur. "Evet", "Hayır" şeklinde puanlandırılan ölçeğin kesme puanı 5'tir. Ölçeğin puanlaması 0-9 puan şeklindedir. Ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi uyum indexlerinin iyi sonuçlar verdiği görülmektedir. ($X=27$, $n=601$) 54.129, $p=0.002$, CFI:.989, RMSEA=0.041 (90% CI:.025-.057). 9 maddelik ölçeğin 27 maddelik sosyal medya bağımlılığı ile güçlü bir korelasyona sahip olduğu görülmüştür ($R=.94$, $p<.001$). Ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alfa (.082) ile ölçülmüş ve iyi bir güvenilirliğe sahip olduğu görülmüştür ($M=1.52$, $SD=2.11$)

1.2.2. SCL-R Psikolojik Belirti Tarama Listesi. Dağ (1991)'in yaptığı çalışmalarda ölçeğin tümünün Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ,97 bulunmuş, ölçeğin tüm alt ölçekler ve genel göstergelerle bulunan korelasyonların ,51 ile ,91 değerleri arasında değiştiği saptanmıştır. Ölçme aracının, alt testlerine ilişkin test-tekrar test güvenilirliği şöyle sıralanabilir. Somatizasyon,82, Obsesif Kompulsif ,84, Kişiler Arası Duyarlılık,79, Depresyon,78, Kaygı ,73, Öfke ve Düşmanlık,79, Fobik Anksiyete,78, Paranoid Düşünce,63, Psikotizm,73 ve Ek Ölçek,77 olarak bulunmuştur. Ölçeğin geçerliği MMPI (Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri) ile uyum geçerliğine bakılmış ve MMPI ve SCL-90-R alt ölçekleri arasındaki korelasyonlar ,40 ve ,59 arasında değişmektedir. Ölçeğin gençler için uygulanabilir olduğu ve çok değişik gruplara uygulanabileceği belirtilmektedir (Kılıç, 1989).

1.3. Verilerin Analizi

Psikolojik bozuklukların ve sosyal medya günlük kullanım süresinin sosyal medya bağımlılığını yordayıp yordamadığını öğrenmek için önce standart çoklu doğrusal regresyon analizi daha sonra ise regresyon modeline sadece sosyal medya bağımlılığının önemli yordayıcıları olan değişkenlerin alındığı aşamalı çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Regresyon analizine başlamadan önce değişkenlerin normal dağılım ölçülerini karşılayıp karşılamadığını anlamak için çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. Değişkenlerin çarpıklık değerleri 0.43 ile 1.34 arasında ve basıklık değerleri -0.28 ile 1.91 arasında değişmektedir. Basıklık ve çarpıklık katsayılarının ideal olarak +1 ve -1 arasında olmasının uygun olacağı, ancak +2 ile -2 arasındaki değerlerinde kabul edilebilir olduğu belirtilmektedir (Karaltı, 2006). Otokorelasyonu test etmede Durbin-Watson katsayısı kullanılmıştır.

Durbin-Watson değerlerinin 2.00 ile 2.02 arasında değiştiği görülmektedir. Ayrıca Mahallobonis değeri incelenmiş ve değerlerin normal dağılımı karşıladığı saptanmıştır (Mahallobonis $X^2=9.98$, $sd=9$, $p<.001$; Mahallobonis $X^2=10.98$, $sd=10$, $p<.001$; Mahallobonis $X^2=2.99$, $sd=3$, $p<.001$; Mahallobonis $X^2=3.99$, $sd=4$, $p<.001$). Araştırma verilerinin çoklu bağlantı problemine neden olup olmadığı, değişkenler arası korelasyon değerleri ve VIF ve tolerans değerleri incelenerek değerlendirilmiştir. Korelasyon değerlerinin 0.22 ile 0.83 arasında bulunduğu belirlenmiştir. Tolerans değerleri 0.57 ile 1.00 arasında ve VIF değerleri de 1.00 ile 5.16 arasında bulunmaktadır. Çoklu bağlantı problemi değişkenler arasındaki korelasyonun 0.90'dan büyük, VIF değerlerinin 10'dan büyük ve tolerans değerlerinin 0.10'dan küçük olması durumunda ortaya çıkmaktadır (Büyüköztürk, 2002). Araştırmanın bağımsız değişkenleri arasındaki ikili korelasyonlar, çoklu bağlantı problemine neden olmamaktadır (tüm ikili korelasyonlar $r<.90$). Ayrıca bağımsız değişkenlere ait VIF (bağımsız değişkenlere ait tüm VIF değerleri 10'dan küçüktür) ve tolerans değerleri (bağımsız değişkenlere ait tüm tolerans değerleri 0.10'dan büyüktür) çoklu bağlantı problemi oluşturmamaktadır.

2. Bulgular

2.1. Standart Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Bulguları

Araştırmanın bu aşamasında iki model sınanmıştır. Birinci modelde psikolojik bozuklukların tamamının ikinci modelde ise psikolojik bozukluklar ve sosyal medya günlük kullanım süresinin birlikte sosyal medya bağımlılığını yordayıp yordamadığını anlamak için standart çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. İstatistiksel analizler dikkate alınarak, araştırma verileri parametrik istatistik yöntemlerle çözümlenmiştir. Değişkenlerin arasındaki korelasyona da bakılmış ve korelasyon değerleri tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1: Sosyal Medya Bağımlılığı Psikolojik Bozukluklar ve Sosyal Medya Günlük Kullanım Süresi Arasındaki Pearson Korelasyon, \bar{X} ve Ss Sonuçları

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	\bar{X}	Ss
1		.33	.39	.34	.39	.38	.38	.22	.40	.40	.33	.55	2.14	2.24
2			.66	.61	.69	.76	.55	.52	.59	.64	.67	.13	12.20	8.65
3				.74	.77	.72	.59	.57	.68	.72	.65	.17	14.38	7.72
4					.83	.71	.54	.65	.71	.74	.59	.07	10.40	7.00
5						.79	.63	.64	.72	.78	.69	.14	16.14	11.01
6							.70	.63	.69	.75	.70	.12	9.59	6.83
7								.42	.61	.61	.58	.21	7.83	5.76
8									.60	.59	.58	.03	5.04	4.62
9										.72	.63	.15	7.94	5.02
10											.67	.13	8.76	7.28
11												.15	8.97	5.61

$\eta=583$, $P<.001$. 1: Sosyal medya bağımlılığı, 2: Somatizasyon, 3:Obsesif-kompulsif, 4:Kişilerarası duyarlılık, 5:Depresyon, 6:Kaygı, 7:Öfke-düşmanlık, 8: Fobik anksiyete, 9: Paronoid düşünce, 10: Psicotizm, 11: Ek madde, 12: Sosyal medya günlük kullanım süresi.

Tablo 1 incelendiğinde sosyal medya bağımlılığı ile psikolojik bozukluklar arasında korelasyonların $r=0.22$ ile $r=0.83$ arasında olduğu görülmektedir. Sosyal medya bağımlılığı ile en düşük korelasyon $r=0.22$ ile fobik anksiyete, en yüksek korelasyonun $r=0.40$ ile paronoid düşünce ve psicotizm arasında olduğu belirlenmiştir. Sosyal medya günlük kullanım süresi ve sosyal medya bağımlılığı arasında $r=0.55$ düzeyinde bir korelasyon olduğu saptanmıştır.

Psikolojik bozuklukların ve sosyal medya günlük kullanım süresinin sosyal medya bağımlılığını yordayıp yordamadığını anlamak amacıyla standart çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Standart çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçları tablo 2' de verilmiştir.

Tablo 2: Sosyal Medya Bağımlılığına İlişkin Standart Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

	B	SH	β	t
Model 1				
Sabit	.39	.19		2.09
Somatizasyon	.008	.01	.03	.51
Obsesyon	.03	.01	.12	1.83
Kişilerarası D	-.01	.02	-.06	-.80
Depresyon	..01	.01	.07	.94
Kaygı	.01	.02	.03	.43
Öfke-Düşmanlık	.04	.02	.11*	2.13**
Fobi	-.06	.02	-.13*	-2.49**
Paranoid Düşünce	.07	.02	.17*	2.72**
Psikotizm	.04	.02	.15*	2.19**
Ek madde	.01	.02	-.02	-.33
Model 2				
Sabit	-1.35	.20		-.79
Somatizasyon	.00	.01	.01	.20
Obsesyon	.01	.01	.05	.94
Kişilerarası D	.00	.02	.02	.30
Depresyon	.00	.01	.03	.48
Kaygı	.03	.02	.09	1.39
Öfke-Düşmanlık	.01	.01	.02	.57
Fobi	-.03	.02	-.06	-1.33
Paranoid Düşünce	.06	.02	.13*	2.47**
Psikotizm	.04	.01	.13*	2.32**
Ek madde	-.02	.02	-.04	-.80
Sos.Med G.K.S	1.28	.08	.48*	14.89**

Not: Model 1 için R=.46, R²=0,22 (p<0.001), F=15.99, p<0.001; Model 2 için R=.66, R²=0,43 (p<0.001), F=40.31, p<0.001.* p<0.001,** p<0.05.

Tablo 2 incelendiğinde model 1’de somatizasyon, obsesif-kompulsif, kişilerarası duyarlılık, depresyon, kaygı, öfke-düşmanlık, fobik anksiyete, paranoid düşünce, psikotizm ve ek maddeler değişkenleri birlikte ergenlerin sosyal medya bağımlılığı puanları ile anlamlı bir ilişki vermektedir. (R=0.46, R²=0.22, p<.001). Adı geçen 10 değişken birlikte, sosyal medya bağımlılığındaki toplam varyansın yaklaşık %22’ni açıklamaktadır. Standardize edilmiş regresyon katsayısına (beta) göre yordayıcı değişkenlerin sosyal medya bağımlılığı üzerindeki görece önem sırası; Paranoid düşünceler, psikotizm, fobik anksiyete, obsesif-kompulsif, öfke-düşmanlık, depresyon, kişilerarası duyarlılık, kaygı, somatizasyon ve ek maddeler olarak tespit edilmiştir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t testi sonuçları incelendiğinde ise, öfke-düşmanlık, fobik anksiyete, paranoid düşünce ve psikotizm değişkenlerinin sosyal medya bağımlılığı üzerinde anlamlı (önemli) birer yordayıcı olduğu görülmektedir.

Model 2 incelendiğinde ise somatizasyon, obsesif-kompulsif, kişilerarası duyarlılık, depresyon, kaygı, öfke-düşmanlık, fobik anksiyete, paranoid düşünce, psikotizm, ek maddeler ve sosyal medya günlük kullanım süresi değişkenleri birlikte ergenlerin sosyal medya bağımlılığı puanları ile anlamlı bir ilişki vermektedir. (R=0.66, R²=0.43, p<.001). Adı geçen 10 değişken birlikte, sosyal medya bağımlılığındaki toplam varyansın yaklaşık %43’nü açıklamaktadır. Standardize edilmiş regresyon katsayısına (beta) göre yordayıcı değişkenlerin sosyal medya bağımlılığı üzerindeki görece önem sırası; Sosyal medya günlük kullanım süresi, psikotizm, paranoid düşünce, kaygı, fobi, obsesif-kompulsif, ek madde, depresyon, öfke-düşmanlık, kişilerarası duyarlılık ve somatizasyon olarak tespit edilmiştir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t testi sonuçları incelendiğinde ise, paranoid düşünce, psikotizm ve sosyal medya günlük kullanım süresi değişkenlerinin sosyal medya bağımlılığı üzerinde anlamlı (önemli) birer yordayıcı olduğu görülmektedir.

Model 1 ve model 2 birlikte incelendiğinde model 1’de psikolojik bozuklukların birlikte toplam varyansın %22 ni açıkladıkları, ancak model 2’de psikolojik rahatsızlıklara eklenen sosyal medya

günlük kullanım süresi ile açıklanan toplam varyansın %43'e çıktığı görülmektedir. Bu durum sosyal medya günlük kullanım süresi değişkeninin tek başına sosyal medya bağımlılığının % 21'ni açıkladığını göstermektedir.

2.2. Aşamalı Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Bulguları

Standart çoklu doğrusal regresyon analizleri sonucunda model bir ve model iki de elde edilen sonuçlara göre paranoid düşünceler, psikotizm ve sosyal medya günlük kullanım süresi değişkenlerinin sosyal medya bağımlılığının anlamlı yordayıcıları olduğu görülmüştür. Bu aşamada bu üç değişken birlikte sırasıyla sosyal medya bağımlılığı ilişkisini incelemek için aşamalı çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

Tablo 3: Sosyal Medya Bağımlılığına İlişkin Aşamalı Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

	R	R ²	F	B	SH	β	t
Model 1							
I. Aşama							
Sabit				1.05	.13		7.913
Psikotizm	.40	.16	112.90**	.12	.01	.40	10.626**
II. Aşama							
Sabit				.76	.14		5.171
Psikotizm				.08	.01	.27	5.867**
Öfke-düşmanlık	.43	.19	68.18**	-.08	.01	.20	4.450**
III. Aşama							
Sabit				.56	.16		3.478
Psikotizm				.57	.01	.18	3.322**
Öfke-düşmanlık	.44	.20	48.86**	.06	.01	.16	3.315**
Paranoid düşünce				.07	.02	.16	2.910
IV. aşama							
Sabit				.58	.16		3.647
Psikotizm				.06	.01	.22	3.781**
Öfke-düşmanlık	.45	.20	37.96**	.06	.01	.16	3.312**
Paranoid düşünce				.09	.02	.20	3.416**
Fobik anksiyete				-.04	.02	-.10	-2.101
Model 2							
I. Aşama							
Sabit				-.30	.17		-1.174
S.M.G.K*	.55	.30	252.61**	1.45	.09	.55	15.894**
II. Aşama							
Sabit				-.10	.17		-5.849
SMGK*	.64	.41	204.45**	1.33	.08	.50	15.748**
Psikotizm				.10	.01	.33	10.452**
III. Aşama							
Sabit				-1.24	.18		-6.876
S.M.G.K*	.65	.43	144.32**	1.31	.08	.49	15.615**
Psikotizm				.06	.01	.21	4.698**
Paranoid Düşünce				.07	.02	.17	3.810**

*S.M.G.K=sosyal medya günlük kullanım süresi; ** $p < 0.001$

Tablo 3'de model bir incelendiğinde, psikotizm değişkeninin ($R^2 = .16$, $\beta = .40$, $p < 0.001$) sosyal medya bağımlılığının toplam varyansına katkısının anlamlı olduğu görülmektedir. Psikotizm ve

öfke-düşmanlık birlikte ($R^2 = .19$, $F=68.18$, $p<0.001$), psikotizm, öfke-düşmanlık ve paranoid düşünceler birlikte ($R^2 = .20$, $F=48.86$, $p<0.001$), sosyal medya bağımlılığının toplam varyansına katkıları istatistiksel olarak anlamlıdır. Psikotizm tek başına sosyal medya bağımlılığındaki toplam varyansın %16'ını açıklamaktadır. Öfke-düşmanlık boyutu toplam varyansın %3'ü, öfke-düşmanlık ve paranoid düşünce boyutu ise birlikte %1'i açıklamaktadırlar. Model iki açısından bakıldığında, sosyal medya günlük kullanım süresinin ($R^2 = .30$, $\beta = .55$, $p<0.001$) sosyal medya bağımlılığının toplam varyansına katkısının anlamlı olduğu görülmektedir. Ayrıca sosyal medya günlük kullanım süresi ve psikotizm birlikte ($R^2 = .41$, $F=204.45$, $p<0.001$) ve sosyal medya günlük kullanım süresi, psikotizm ve paranoid düşünceler birlikte ($R^2 = .43$, $F=144.32$, $p<0.001$) sosyal medya bağımlılığının toplam varyansına katkıları istatistiksel olarak anlamlıdır. Sosyal medya günlük kullanım süresi tek başına sosyal medya bağımlılığındaki toplam varyansın % 30'u açıklamaktadır. Psikotizm boyutu toplam varyansın %11'i ve paranoid düşünceler ise toplam varyansın % 2'i açıklamaktadır.

Sonuç ve Değerlendirme

Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde sosyal medya bağımlılığı ve psikolojik bozukluklar arasında ilişki olduğu görülmektedir. Psikolojik bozukluklar içinde sosyal medya bağımlılığı ile en yüksek ilişkinin sırasıyla psikotizm, paranoid düşünceler, fobik anksiyete ve öfke-düşmanlık duyguları olduğu saptanmıştır. Elde edilen verilere göre sosyal medya bağımlılığı üzerinde en çok etkili olan değişken günlük sosyal medya kullanım süresidir. Sosyal medya bağımlılığı ile günlük sosyal medya kullanım süresi arasında pozitif ve yüksek bir ilişki bulunmaktadır. Günlük sosyal medya kullanım süresi arttıkça sosyal medya bağımlılığı düzeyi yükselmektedir. Bu bulgu ile daha önce yapılmış araştırmalar arasında benzerlikler söz konusudur. (McIntyre ve diğerleri, 2015; Pantic ve diğerleri, 2012). Sosyal medyada daha fazla zaman geçirilmesi sosyal medya ile daha fazla psiko-sosyal ihtiyacın giderilmesine dolayısıyla da bu ihtiyaçların doyurulmasından kaynaklanan bağımlılığı da artırıyor olabilir. Ergenler sosyal medyayı daha çok arkadaşlarıyla ilişkileri için kullanmaktadırlar (Agosto ve diğerleri, 2012; Ahn, 2011; Akçay, 2011). Ergenin sosyal medya bağımlılığı aslında arkadaş ilişkilerine olan bağımlılığı biçiminde de değerlendirilebilir.

Araştırma verilerinden biri de sosyal medya günlük kullanım süresi dikkate alınmadan sosyal medya bağımlılığını anlamlı olarak yordayan psikolojik bozuklukların öfke-düşmanlık, fobik anksiyete, psikotizm ve paranoid düşünceler olmasıdır. Bu rahatsızlıklar, günlük sosyal medya kullanım süresine bağlı olmaksızın sosyal medya bağımlılığı ile ilişki bulunmuştur. Yapılan bazı araştırmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir (Appel ve diğerleri, 2016; Feinstein ve diğerleri, 2013, Park ve Baek, 2017; Li, Li wang ve Zhang, 2008). Ancak bu araştırmada fobik anksiyete ile sosyal medya arasında negatif yönde bir ilişki saptanmıştır. Ergenlerin fobik anksiyete düzeyleri yükseldikçe sosyal medya bağımlılığı düzeyleri düşmektedir. Ergenler sosyal medya aracılığıyla arkadaşlarıyla kendisini karşılaştırmakta böylece kendisiyle ilgili bilgi sahibi olmaktadır (Gonzales ve Hancock, 2010; Jelenchick ve diğerleri, 2013). Fobik anksiyete yaşayan ergenler yaşadıkları bu duygunun arkadaşlarında olmadığını görmek istemiyor olabilirler. Bu nedenle sosyal medya ile daha az iletişimde bulunuyor olabilirler. Arkadaşlarının kendisinden daha hoş duygular hissettiğini öğrenmek istemiyor olabilirler. Öfke ve düşmanlık duygularının sosyal medya aracılığıyla daha kolay ifade edilebilmesi, öfke ve düşmanlık duygularını yüzyüze iletişimle paylaşma zorluğu yaşayan ergenlerin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin artmasına neden olabilir. Psikotizm ve paranoid düşünceler ile sosyal medya bağımlılığı arasında pozitif bir ilişki olduğu görülmektedir. Gerek psikotizm gerek paranoid düşünceler ergenin akranlarıyla ilişki kurmasında zorluklar yaratacağından ergen yakın ve derin ilişkiler kurmak yerine daha yüzeysel ilişkiler kurabileceği ve böylece sosyalleşme ihtiyacını giderebileceği sosyal medya platformunu tercih ediyor olabilir.

Araştırmada psikolojik bozukluklar ile birlikte sosyal medya günlük kullanım süresinin sosyal medya bağımlılığı ilişkisi irdelendiğinde paranoid düşünceler, psikotizm ve sosyal medya günlük kullanım süresi değişkenlerinin sosyal medya bağımlılığını anlamlı olarak yordadıkları görülmüştür. Sosyal medya günlük kullanım süresi devreye girdiğinde birinci modelde anlamlı yordayıcılar olan fobik anksiyete ve öfke-düşmanlık değişkenleri sosyal medyayı yordayan anlamlı

değişkenler olmaktan çıkmaktadır. Bu sonuç sosyal medya günlük kullanım süresi ile paranoid düşünce ve psikotizm değişkenleri arasında daha yakın bir ilişki olduğunu göstermektedir. Paranoid düşünceler ve psikotizm düzeyleri yükseldikçe ergenlerin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin yükseldiği görülmektedir. Paranoid düşünceler ve psikotizm düzeyleri yüksek ergenler sosyal medyada daha fazla zaman geçirmektedirler. Musie ve diğerleri (2009) sosyal medyada daha fazla zaman geçiren ergenlerin arkadaşlık/romantik ilişkilerinde kıskançlık ve şüphe temelinde duygular yaşadıklarını belirtmektedir. Bazı araştırmalarda da kişinin kendisini diğerleriyle karşılaştırdığında iyimserlik, esinlenme, depresyon, imrenme, kıskançlık gibi duyguları yaşayabileceğini göstermektedir. (Buunk ve Ybema, 2003; Gibbons ve Buunk, 1999; Smith, 2000; Wills, 1981; Wood ve diğerleri, 1994). Paranoid düşünceleri daha yoğun yaşayan ergenin arkadaşlarıyla ilgili kıskançlık, şüphe ve kuşku duygularını gidermek amacıyla arkadaşlarını takip ederek sosyal medyayı günlük olarak daha fazla süre kullanmakta ve sosyal medya bağımlılığı düzeyleri artmakta olabilir. Psikotizm sosyal geri çekilme yarattığı için ergen yüzyüze ilişkiler kurmaktan kaçınmakta ve bu nedenle sosyal medyada geçirdiği süre pasif (sadece izleyici) açıdan artmakta ve neticesinde sosyal medya bağımlılığı düzeyi yükselmekte olabilir.

Sonuç olarak ergenlerin psikolojik bozuklukları ile sosyal medya bağımlılığı arasında bir ilişki bulunmaktadır. Ergenin psikolojik bozukluk düzeyinin artması sosyal medya bağımlılığının artmasında etkili olmaktadır. Psikolojik bozukluklar sosyal medyada geçirilen sürenin artmasını da etkiliyor olabilir. Bu araştırmada psikolojik bozuklukların sosyal medya üzerindeki etkisi incelenmiştir. Yapılacak başka araştırmalarda sosyal medyanın psikolojik bozukluklar üzerindeki etkisi de incelenebilir. Ayrıca günümüzde sosyal medya kullanıcıları arasında sosyal karşılaştırma yapmada önem düzeyi artmakta olan takipçi ve beğeni sayıları açısından da psikolojik bozukluklara bakılabilir.

Kaynakça

- Acılar, A., ve Mersin, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin facebook kullanımı ile mahremiyet kaygısı arasındaki ilişki. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (54), 103-114.
- Agosto, D.E., Abbas, J., & Naughton, R. (2012). Relationships and social rules: Teens' social network and other ICT selection practices. *Journal of the American Society for Information Science And Technology*, 63 (6), 1108-1124.
- Ahn, J. (2011). Digital divides and social network sites: Which students participate in social media. *Journal of Educational Computing Research*, 45 (2), 147-163.
- Akçay, H. (2011). Kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı bağlamında sosyal medya kullanımı: Gümüşhane üniversitesi üzerine bbir araştırma. *İletişim Kuram Ve Araştırma Dergisi*, 33(güz), 137-161.
- Apel, H., Gerlach, A.L., & Crusius, J. (2016). The interplay between Facebook use, social comparison, envy, and depression. *Current Opinion in Psychology*, 9, 44-49. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2015.10.006>.
- Armağan, A. (2013). Gençlerin sanal alanı kullanım tercihleri ve kendilerini sunum taktikleri: bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(27), 78-92.
- Ayas, T., ve Horzum, M.B. (2012). İlköğretim öğrencilerinin sanal zorba ve mağdur olma durumu. *İlköğretim Online*, 11(2), 369-380.
- Boyd, D., & Ellison, N. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13 (1), 210-230.
- Buunk, B.P., & Ybema, J.F. (2003). Feeling bad, but satisfied: The effects of upward and downward comparison upon mood and marital satisfaction. *British Journal of Social Psychology*, 42 (4), 613-628. <https://doi.org/10.1348/01446660322595301>.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., ve Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (22. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- Calancie, O., Ewing, L., Narducci L.D., Horgan, S., & Khalid-Khan, S.(2017).Exploring how social networking sites impact youth with anxiety: A qualitative study of Facebook stressors among adolescents with an anxiety disorder diagnosis. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 11(4), article2 doi:10.5817/CP2017-4-2.
- Chen, W., & Lee, K. H. (2013). Sharing, liking, commenting, and distressed? The pathway between Facebook interaction and psychological distress. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 16, 728-734. <https://doi.org/10.1089/cyber.2012.0272>
- Chou, H.T.G., & Edge, N. (2012). "They are happier and having beter lives than I am": The impact of using Facebook on perceptions of others' lives. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*,15(2), 117-121. <https://doi.org/10.1089/cyber.2011.0324>.
- Çalışır, G. (2015). Kişilerarası iletişimde kullanılan bir araç olarak sosyal medya: Gümüşhaneüniversitesi iletişim fakültesi öğrencilerine yönelik bir araştırma. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 10 (3), 115-144.
- de Vries, D.A., Peter, J., de Graaf, H., & Nikken, P. (2016). Adolescents' social network site use, peer appearance related feedback, and body dissatisfaction: testing a mediation model. *Journal of youth and adolescence*, 45(1), 211-224. <https://doi.org/10.1007/s10964-015-0266-4>.
- Dikme, G. (2013). Üniversite öğrencilerinin iletişimde ve günlük hayatta sosyal medya kullanım alışkanlıkları: Kadir Has Üniversitesi örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul. <http://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/adresinden edinilmiştir>.
- Doğan, U., ve Tosun, N.İ. (2016). Lise öğrencilerinde problemlili akıllı telefon kullanımının sosyal kaygı ve sosyal ağların kullanımına aracılık etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (22), 100-128.
- Dönmez, F.İ., Günüş, S., Mısırlı, Ö., Ersoy, M., Kuzu, A., ve Odabaşı, F. (2012). Elementary school students' views about social networks. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 7(4), 364-377.
- Eroğlu, Y. (2016). Üniversite öğrencilerinde problemlili internet kullanımı: İlişkisel-karşılıklı bağımlı benlik kurgusu ve dürtüselliğin yordama güçleri. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 1091-1114.
- Feinstein, B.A., Hershenberg, R., Bhatia, V., Latack, J. A., Meuwly, N., & Davila, J. (2013). Negative social comparison on Facebook and depressive symptoms: Rumination as a mechanism. *Psychology of Popular Media Culture*, 2(3), 161-170.<https://doi.org/10.1037/a0033111>.
- Gibbons, F.X., & Buunk, B.P. (1999). Individual differences in social comparison: Development of a scale of social comparison orientation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 76 (1), 129-142. <https://doi.org/10.1037/00223514.76.1.129>.
- Gonzales, A.L, & Hancock, J.T. (2010). Mirror, mirror on my Facebook Wall: Effects of exposure to Facebook on self-esteem. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14 (12), 79-83. <https://doi.org/10.1089/cyber.2009.0411>.
- Jelenchick, L.A., Eickhoff, J.C., & Moreno, M.A. (2013). "Facebook Depression?" socialnetworking site use and depression in older adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 52 (1), 128-130. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2012.05.008>.
- Karaatlı, M. (2006). Verilerin düzenlenmesi ve gösterimi. Ş. Kalaycıoğlu (Ed.), *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri içinde* (s. 3-47). İkinci Baskı. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Kılıç, M. (1989.) Belirti Tarama Listesi (SCL-90-R)'nin Geçerliliđi ve Güvenirliđi. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 1(11), 45-52.
- Kross, E., Verduyn, P., Demiralp, E., Park, J., Lee, D. S., Lin, N., & Ybarra, O. (2013). Facebook use predicts declines in subjective well-being in young adults. *PloS one*, 8(8), 69-84. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.006984>.
- Kwon, O., & Wen, Y. (2010) .An empirical study of the factors affecting social network service use. *Computers in Human Behavior*, 26(2), 254-263.
- Labrague, L. (2014). Facebook use and adolescents' emotional states of depression, anxiety, and stress. *Health Science Journal*, 8(1), 80-89.

- Landers, R.N., & Lounsbry, J.W. (2006). An investigation of Big Five and narrow personality traits in relation to Internet usage. *Computers in Human Behavior*, 22 (2), 283-293.
- Li, L., Li, G.Y., Wang, Y.Y., & Zhang, S. Y. (2008). The effects of residential hospital treatment on 48 internet addiction patients. *Journal of Psychiatry*, 21, 356-360.
- Lin, M.F., Hoffman, E.S., & Borengasser, C. (2013). Is social media too social for class: A case study of Twitter use. *Tech Trends*, 57 (2), 39-45.
- Mason, M.J., Schmidt, C., Abraham, A., Walker, L., & Tercyak, K. (2009). Adolescents' social environment and depression: Social networks, extracurricular activity, and family relationship influences. *Journal of Clinical Psychology Med Settings*, 16 (4), 346-354.
- McIntire, E., Wiener, K., & Saliba, A.J. (2015). Compulsive internet use and relations between social connectedness, and introversion. *Computer in Human Behavior*, 48 (c), 569-574.
- Messias, E., Castro, J., Saini, A., Umsan, M., & Peeples, D. (2011) Sadness, suicide, and their association with video game and internet overuse among teens: Results from the Youth Risk Behavior Survey 2007 and 2009. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 41(2), 1-9.
- Muise, A., Christofides, E., & Desmarais, S. (2009). More information than you ever wanted: Does Facebook bring out the green-eyed monster of jealousy? *Cyber Psychology and Behavior*, 12 (4), 441-444.
- Pantic, I., Damjanovic, A., Todorovic, J., Topalovic, D., Bojovic-Jovic, D., Ristic, S., & Pantic, S. (2012). Association between online social networking and depression in high school students: *Behavioral physiology viewpoint. Psychiatria Danubina*, 24 (1), 90-93.
- Park, S.Y., & Baek, Y.M. (2017). Two faces of social comparison on Facebook: The interplay between social comparison orientation, emotions, and psychological well-being. *Computers in Human Behavior*, 79 (1), 83-93.
- Park, C.H., & Kim, Y.J. (2013). Intensity of social network use by involvement: A study of young Chinese users. *International Journal of Business and Management*, 8 (6), 22-33.
- Smith, R.H. (2000). Assimilative and contrastive emotional reactions to upward and downward social comparisons. In J. Suls, & L. Wheller (Ed.), *Handbook of social comparison* (p.173-200). New York: Plenum.
- Subrahmanyam K, & Greenfield P (2008) Online communication and adolescent relationships. *The Future of Children* 18(1): 119-146.
- Tahiroğlu, A.Y., Çelik, G.G., Fettahoğlu, Ç., Yıldırım, V., Toros, F., Avcı, A., Özatalay, E., ve Uzel, M. (2010). Psikiyatrik bozukluğu olan ve olmayan ergenlerde problemlili internet kullanımı. *Nöropsikiyatri Arşivi: İstanbul*, 47 (3), 241-246.
- Türkiye istatistik kurumu. (2015). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2015, [http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18660, ET: 03.10.2015](http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18660&ET=03.10.2015).
- Van den Eijnden, R.J.J.M., Lemmens, J.S., & Valkenburg, P.M. (2016). The social media disorder scale. *Computer in Human Behavior*, 61, 478-487. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2016.03.038>.
- Wills, T.A. (1981). Downward comparison principles in social psychology. *Psychological Bulletin*, 90 (2), 245-271. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.90.2.245>.
- Wolfart, U., & Doll, J. (2001). Motives of adolescents to use the internet as a function of personality traits, personal and social factors *Journal of Educational Computing Research*, 24 (1), 13-27.
- Wood, J.V., Giordano-Beech, M., Taylor, K.L., Michela, J.L., & Gaus, V. (1994). Strategies of social comparison among people with low self-esteem: Self-protection and self-enhancement. *Journal of Personality and Social Psychology*, 67(4), 713-731. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.67.4.713>.
- Zhang, C., Sun, J., Zhu, X., & Fang, Y. (2010). Privacy and security for online social networks. Challenges and Opportunities. *IEEE Network*, 24 (4), 13-18.

EXTENDED ABSTRACT

Aim and Scope: Social networks come first with 80.9% for Internet usage purposes. It is seen that the internet, which has become one of the most important means of communication, uses people more for social purposes. Social media is an environment where there is more audience for some, some are used for socializing, being appreciated or followed. Adolescents use social networks for a

variety of reasons. Communication with family and friends, access to information and entertainment purposes are the forefront. adolescents and young people have found that they use social networks more often to interact with others. Social psychological research shows that when you compare yourself to others, you can experience feelings like optimism, inspiration, depression, envy, jealousy. it is said that social comparison is influential on one's psychological well-being through social media. If people make a talent-based social comparison, then they experience more depression and envy, resulting in lower levels of psychological well-being.

Research shows that problematic internet use among young people is a common problem. Young people who use Facebook for an average of 40 minutes a day and who have an average of 296 friends say that friendship / romantic relationships are based on jealousy and suspicion. Adolescents with a high daily use duration were found to have high levels of depression. anxiety and depression levels and the level of daily social media use are positively related.

When the results of the research are taken into account, it is seen that there is a relationship between social media use and psychological disorders. However, in many researches, psychological disorders are examined one by one and social media or internet addiction relation is examined. In this study, the relationship between social media dependence was examined by taking many psychological disorders together. It is noteworthy that one of the variables that are seen to be effective in the formation of psychological disorders and social media addiction relationship is the period of social media usage. For this reason, two models were tried to be tested in this study. In the first model, only the relationship between social media dependence and psychological disorders was examined. In the second model, the relationship between social media dependence on daily use and psychological disorders together with social media was investigated.

Methods: In this study, a descriptive research method was used in a relational model that examined the predictive effect of psychological disorders and the duration of social media daily use on social media dependence

The study was conducted on 583 adolescents. 32.4% ($n = 189$) of the adolescents were in the 9th grade, 35.3% ($n = 206$) in the 10th grade and 32.2% ($n = 188$) in the 11th grade students. 62.6% ($n = 365$) of the adolescents were girls and 37.4% ($n = 218$) were males. Social Media Dependency Scale and SCL-90 Symptom Screening Test were used in the study.

Findings: As a result of research, mental disorders predict social media dependence. Variables that have the highest correlation with social media dependency were found to be psychotism, paranoid thoughts, phobic anxiety and anger-hostility feelings with the duration of social media daily use. According to the data obtained, the most effective variable on the social media dependency is the daily usage time of the social media. There is a positive and high relationship between social media dependence and the duration of daily social media use. As the duration of daily social media usage increases, the level of social media dependency increases. As a result, there is a relationship between adolescent mental disorders and social media dependence. Having certain mental disorders of the adolescents is effective in increasing social media dependency. Mental disorders may also affect the increase in the number of hours spent on social media. As a result, there is a relationship between some psychological disorders and social media dependence in adolescents. The increase in the level of psychological disorders of the ergene is effective in increasing social media dependency. Psychological disorders are also affecting the increase in the number of employees in social media.

Conclusion: The increase in the level of psychological disorder of the ergene is effective in increasing social media dependency. Psychological disturbances may also be affecting the increase in the number of hours spent on the social media. In this study, the effect of psychological disorders on social media is examined. In other researches, the effect of social media on psychological disorders can also be examined. In addition, psychological disorders can be considered in terms of the number of followers and likes that are increasingly important in making social comparisons among social media users.